
Yajnopavita Samikshanam

——
यज्ञोपवीतसमीक्षणम्

——
Document Information

Text title : yajnopavItasamIkShaNam

File name : yajnopavItasamIkShaNam.itx

Category : misc, sahitya, article, pradIptakumArananda

Location : doc_z_misc_general

Author : (Copyright) Pradipta Kumar Nanda, Kendrapara, Orissa pknanda65 at gmail.com

Transliterated by : Pradipta Kumar Nanda

Proofread by : Pradipta Kumar Nanda

Acknowledge-Permission: (Copyright) Pradipta Kumar Nanda

Latest update : June 20, 2021

Send corrections to : sanskrit@cheerful.com

This text is prepared by volunteers and is to be used for personal study and research. The file is not to be copied or reposted without permission, for promotion of any website or individuals or for commercial purpose.

Please help to maintain respect for volunteer spirit.

Please note that proofreading is done using Devanagari version and other language/scripts are generated using **sanscript**.

June 20, 2021

sanskritdocuments.org

ಯಜ್ಞೋಪವೀತಸಮೀಕ್ಷಣಂ

ಲೇಖಕಃ - ನಂದಪ್ರದೀಪಕುಮಾರಃ

ಇಜ್ಯತೇ ಹವಿದೀಯತೇಽತ್ರ ಯಜ್+ನಜ್=ಯಜ್ಞಃ . (ಯಜ್ಞ+ಉಪ+ವೀತ)
ಯಜ್ಞೋಪವೀತಂ ಫಲಿತಂ . ಯಜ್ಞಾರ್ಥಂ ಸಂಸ್ಕೃತಂ ಸೂತ್ರವಿಶೇಷಂ,
ಯಜ್ಞಸೂತ್ರಂ ವಾ . ಉಪವೀತಂ (ಉಪ+ವಿ+ಇಣ್ ಗತೌ+ಕ್ತ) ಉಪ ಸಮೀಪಾರ್ಥಕೋಽವ್ಯಯ
. ಉಪನಯನಸಂಸ್ಕಾರೇಣ ಪವಿತ್ರೀಕೃತಂ ವೀತಂ ಸ್ವ-ಸಮೀಪಾಗತಂ
ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿಕೃತೇ ನವತಂತುಪರಿಮಿತಂ ವಾಮಸ್ಕಂಧಾತ್ ನಾಭಿಪರ್ಯಂತಂ
ಕಟಿಪರ್ಯಂತಂ ವಾ ಲಂಬಾಯಮಾನಂ ಸೂತ್ರವಿಶೇಷಂ ಯಜ್ಞೋಪವೀತಮಿತಿ
ನಿರುಕ್ತಿಃ . ಯದ್ವಾ ಯಜ್ಞೇನ ಯಜ್ಞಸ್ಯ ಯಜ್ಞಾಯ ಯಜ್ಞಾದ್ವಾ ಆಗತಂ
ಯಜ್ಞೋಪವೀತಂ . ಯಜ್ಞೋಪವೀತಶಬ್ದಾರ್ಥ ಉಕ್ತಃ ಸ್ಮೃತಿಸಾರೇ- ಯಜ್ಞಾಖ್ಯಃ
ಪರಮಾತ್ಮಾ ಯ ಉಚ್ಯತೇ ಚೈವ ಹೋತೃಭಿಃ . ಉಪವೀತಂ ತತೋಽಸ್ಯೇದಂ
ತನ್ಮಾದ್ಯಜ್ಞೋಪವೀತಕಂ ..

ಇದಂ ಯಜ್ಞೋಪವೀತಮುಪನಯನೇನ ಸಂಭಾವ್ಯತೇ ಅರ್ಥಾತ್ ಉಪನಯನಸಮಯೇ
ಯಜ್ಞೋಪವೀತಗ್ರಹಣಂ ಭವತಿ . ಬ್ರಾಹ್ಮಣಸ್ಯ ಕೃತೇಽಸ್ಯ ಯಜ್ಞಸೂತ್ರಸ್ಯ ಮಹತೀ
ಆವಶ್ಯಕತಾ ಅಸ್ತಿ . ಯಜ್ಞೋಪವೀತಂ ವಿನಾ ವಿಣ್ಮೂತ್ರೋತ್ಸರ್ಗಂ ಕರ್ತುಂ ನೈವ
ಶಕ್ಯತೇ, ಭೋಜನಸ್ಯ ಕಾ ಕಥಾ ತಂ ವಿನಾ ಜಲಪಾನಮಪಿ ನ ಕರ್ತವ್ಯಂ . ಯತೋಹಿ
ಮುಕ್ತಾವಲ್ಯಾಂ-

ವಿನಾ ಯಜ್ಞೋಪವೀತೇನ ತೋಯಂ ಯಃ ಪಿಬತೇ ದ್ವಿಜಃ .

ಉಪವಾಸೇನ ಚೈಕೇನ ಪಂಚಗವ್ಯೇನ ಶುದ್ಧ್ಯತಿ ..

ವಿನಾ ಯಜ್ಞೋಪವೀತೇನ ವಿಣ್ಮೂತ್ರೋತ್ಸರ್ಗಕೃದ್ಯದಿ .

ಉಪವಾಸದ್ವಯಂ ಕೃತ್ವಾ ದಾನೈರ್ಹೋಮೈಸ್ತು ಶುದ್ಧ್ಯತಿ ..

ಅಪಿ ಚ ಗೋಭಿಲೇನ-

ಸದೋಪವೀತಿನಾ ಭಾವ್ಯಂ ಸದಾ ಬದ್ಧಶಿಖೇನ ಚ .

ವಿಶಿಖ್ಯೋವ್ಯಪವೀತಶ್ಚ ಯತ್ಕರೋತಿ ನ ತತ್ಕೃತಂ ..

ಇತಿ . ಅಸ್ಯ ಉತ್ಪತ್ತಿಸ್ತು ಬ್ರಹ್ಮಣೋ ಜಾತಾ . ಪದ್ಮಾಸನಸ್ಥೋ ಬ್ರಹ್ಮಾ

ಪದ್ಮನಾಲಸೂತ್ರೇಣಾಸ್ಯ ನಿರ್ಮಾಣಂ ಚಕಾರ . ಯಚ್ಚೋಕ್ತಂ ಸ್ಮೃತಿಪ್ರಕಾಶೇ-

ಯಜ್ಞೋಪವೀತಂ ಪರಮಂ ಪವಿತ್ರಂ ವಿಭೂಷಣಂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಲಕ್ಷಣಂ ಚ .

ಪದ್ಮಾಸನಸ್ಥೇನ ಪಿತಾಮಹೇನ ಉತ್ಪಾದಿತಂ ಪಂಕಜನಾಲಸೂತ್ರಾತ್ ..
ಅಸ್ಯ ನಿರ್ಮಾಣೇ ತ್ರಿದೇವಾನಾಂ ಬ್ರಹ್ಮ-ವಿಷ್ಣು-ಮಹೇಶ್ವರಾಣಾಂ ಮಹತೀ
ಅನುಕಂಪಾ ವಿದ್ಯತೇ . ಸಾವಿತ್ರೀದೇವೀ ಅಸ್ಯ ಜೀವನ್ಮಾಸಕರ್ತೀ . ತಥಾ ಚ

ಬ್ರಹ್ಮಣೋತ್ಪಾದಿತಂ ಸೂತ್ರಂ ವಿಷ್ಣುನಾ ತ್ರಿಗುಣೀಕೃತಂ .
ರುದ್ರೇಣ ದತ್ತೋ ಗ್ರಂಥಿವೈ ಸಾವಿತ್ರಾ ಚಾಭಿಮಂತ್ರಿತಂ ..
ಸಂಪ್ರತಿಕೇ ಕಲೌ ಯಜ್ಞಸೂತ್ರಂ ಕಾರ್ಪಾಸಯುಕ್ತಂ ಪ್ರತಿಭಾತಿ . ತತ್ಪ್ರಮಾಣಂತು-
ಕೃತೇ ಪದ್ಮಮಯಂ ಸೂತ್ರಂ ತ್ರೇತಾಯಾಂ ಕನಕೋದ್ಭವಂ .
ದ್ವಾಪರೇ ರಾಜಸಂ ಪ್ರೋಕ್ತಂ ಕಲೌ ಕಾರ್ಪಾಸಸಂಭವಂ ..
ಯಜ್ಞೋಪವೀತಸ್ಯೋತ್ಪತ್ತಿಂ ಜಾನಾತಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೋ ನ ಚೇತ್ .
ಸ ವೈ ವಹತಿ ಭಾರಾಯ ಪುಸ್ತಕಾನಿ ಯಥಾ ವೃಷಾಃ ..
ನಾಭಿಪರ್ಯಂತಂ ಲಂಬಾಯಮಾನಂ ಯಜ್ಞೋಪವೀತಂ ಧಾರ್ಯಮಿತಿ ವಸಿಷ್ಠಃ .
ಕಟಿಪರ್ಯಂತಮಿತಿ ಕಾತ್ಯಾಯನಃ . ತಥಾ ಹಿ-
ನಾಭೇರುದ್ಧೃಮನಾಯುಪ್ಯಮಧೋ ನಾಭೇಸ್ತಪಃಕ್ಷಯಃ .
ತಸ್ಮಾನ್ನಾಭಿಸಮಂ ಕುರ್ಯಾದುಪವೀತಂ ವಿಚಕ್ಷಣಃ ..
ಅಪಿ ಚ ಕಾತ್ಯಾಯನಃ-
ಪೃಷ್ಠದೇಶೇ ಚ ನಾಭ್ಯಾಂ ಚ ದೃತಂ ಯದ್ ವಿಂದತೇ ಕಟಿಂ .
ತದ್ಧಾರ್ಯಮುಪವೀತಂ ಸ್ಯಾನ್ನಾತಿಲಂಬಂ ನ ಚೋಚ್ಚಿತಂ ..
ಇತಿ . ಅಸ್ಯ ಯಜ್ಞಸೂತ್ರಸ್ಯ ಸ್ಥಲವಿಶೇಷೇ ತ್ರೀಣಿ ನಾಮಾನಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧಾನಿ ಸಂತಿ .
ಬ್ರಹ್ಮಸೂತ್ರ-ನಿವೀತ-ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತಭೇದಾತ್ . ದೇವಕಾರ್ಯೇ ಬ್ರಹ್ಮಸೂತ್ರಂ
ಸವ್ಯೇ ವಾಮಸ್ಕಂಧೇ ಧಾರಣಂ . ಮಾಲವತ್ಕಂಠಾವಲಂಬಿತಂ ನಿವೀತಂ
ಮನುಷ್ಯಕಾರ್ಯೇ ತರ್ಪಣಾದೌ ಪ್ರಸಿದ್ಧಂ . ಅಪಸವ್ಯೇ ದಕ್ಷಿಣಸ್ಕಂಧೇ ನಿವೇಶಿತಂ
ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತಂ ಪಿತೃಕಾರ್ಯೇ ಪ್ರಶಸ್ತಂ . ಯದುಕ್ತಂ ಹೇಮಾದ್ರೌ ಭರದ್ವಾಜಃ-
ದಕ್ಷಿಣಬಾಹುಮುದ್ಧೃತ್ಯ ವಾಮಸ್ಕಂಧೇ ನಿವೇಶಿತಂ .
ಯಜ್ಞೋಪವೀತಮಿತ್ಯುಕ್ತಂ ದೇವಕಾರ್ಯೇಷು ಶಸ್ಯತೇ ..
ಕಂಠಾವಲಂಬಿತಂ ಚೈವ ಬ್ರಹ್ಮಸೂತ್ರಂ ಯದಾ ಭವೇತ್ .
ತನ್ನಿವೀತಮಿತಿ ಖ್ಯಾತಂ ಶಸ್ತಂ ಕರ್ಮಣಿ ಮಾನುಷೇ ..
ಉತ್ಕಿಪ್ತೇ ವಾಮಬಾಹೌ ಚ ದಕ್ಷಿಣಸ್ಕಂಧಮಾಶ್ರಿತಂ .
ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತಮಿತ್ಯಾಹುಃ ತತ್ಪಿತೃಷ್ವೇವ ಕರ್ಮಸು ..
ಮನುನಾಪಿ-
ಉದ್ಧೃತೇ ದಕ್ಷಿಣೇ ಪಾಣಾವುಪವೀತ್ಯುಚ್ಯತೇ ದ್ವಿಜಃ .

ಸವ್ಯೇ ಪ್ರಾಚೀನಾವೀತೀ ಸ್ಯಾನ್ನಿವೀತೀ ಕಂಠಸಜ್ಜನಂ ..

ಕದಾ ನವೀನಂ ಯಜ್ಞೋಪವೀತಂ ಧಾರಣೀಯಮಿತಿ ವಿಷಯೇ ಶಾಸ್ತ್ರಾಂತರೇ
ಬಹುಧಾ ಉಕ್ತಂ . ತತ್ರ ಉಪಾಕರ್ಮಾರಂಭೇ (ಸಂವತ್ಸರಾದೌ ವೇದಪಾಠಕರ್ಮಣಿ)
ದಾನಕರ್ಮಣಿ, ಜನನಾಶೌಚೇ, ಮರಣಾಶೌಚೇ, ಶ್ರಾದ್ಧೇ, ಚಂದ್ರಸೂರ್ಯಗ್ರಹಣೋಪರಾಂತೇ
ಯಜ್ಞಾದೌ ಚ ನವೀನೀಕರ್ತವ್ಯಂ . ಉಕ್ತಂ ಶ್ರೀರಾಮಕಲ್ಪದ್ರುಮೇ ಜ್ಯೋತಿಷಾರ್ಣವೇ
ಚ-

ಉಪಾಕರ್ಮಣಿ ಚೋತ್ಸರ್ಗೇ ಸೂತಕದ್ವಿತಯೇ ತಥಾ .

ಶ್ರಾದ್ಧಕರ್ಮಣಿ ಯಜ್ಞಾದೌ ಶಶಿಸೂರ್ಯಗ್ರಹೇಽಪಿ ಚ ..

ನವಯಜ್ಞೋಪವೀತಾನಿ ಧೃತ್ವಾ ಜೀರ್ಣಾನಿ ಚ ತ್ಯಜೇತ್ ..

ಕದಾಚಿತ್ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯ ಸ್ಪರ್ಶೇನ, ಅಭಕ್ಷಭಕ್ಷಣೇನ, ಸೂತ್ರಭೇದನೇನ ಚ ನವೀನಂ
ಧಾರಣೀಯಂ .

ಏತಸ್ಯ ಯಜ್ಞಸೂತ್ರಸ್ಯ ಪರಮಾಯುರಪಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟೋಽಸ್ತಿ . ಧಾರಣದಿನಾತ್
ಚತುರ್ಮಾಸಾಂತೇ ಅವಶ್ಯಮೇವ ನೂತನಂ ಸೂತ್ರಂ ಧಾರಣೀಯಂ . ಯಚ್ಚೋಕ್ತಂ
ಗೋಭಿಲಃ-

ಧಾರಣಾತ್ಪ್ರಹ್ಮಸೂತ್ರಸ್ಯ ಗತೇ ಮಾಸಚತುಷ್ಟಯೇ .

ತ್ಯಕ್ತ್ವಾ ತಾನ್ಯಪಿ ಜೀರ್ಣಾನಿ ನವಾನ್ಯನಾನಿ ಧಾರಯೇತ್ ..

ನ ಧಾರಯತಿ ಮೂಢಾತ್ಮಾ ಸರ್ವಕರ್ಮಸು ಗರ್ಹಿತಃ ..

ಅಪಿ ಚಾಹ್ನಿಕಸೂತ್ರಾವಲ್ಯಾಂ-

ಸೂತಕೇ ಮೃತಕೇ ಚೈವ ಗತೇ ಮಾಸಚತುಷ್ಟಯೇ .

ನವಯಜ್ಞೋಪವೀತಾನಿ ಧೃತ್ವಾ ಜೀರ್ಣಾನಿ ಸಂತ್ಯಜೇತ್ ..

ಅತ್ರ ಮನುಃ-

ಮಂತ್ರೇಣ ಧಾರಣಂ ಕಾರ್ಯಂ ಮಂತ್ರೇಣ ಚ ವಿಸರ್ಜನಂ .

ಕರ್ತವ್ಯಂ ಚ ಸದಾ ಸದ್ಭಿರ್ನಾತ್ರ ಕಾರ್ಯಾ ವಿಚಾರಣಾ ..

ಪಾರಿಜಾತೇಽಪಿ-

ಯಜ್ಞೋಪವೀತಮಂತ್ರೇಣ ಧಾರಯೇದ್ ಬ್ರಹ್ಮಸೂತ್ರಕಂ .

ಸ್ಮತ್ಪ್ರಕೇನ ತು ಮಂತ್ರೇಣ ನಿಷ್ಕಾಶ್ಯಂ ಬ್ರಹ್ಮಸೂತ್ರಕಂ ..

ಧಾರಣಮಂತ್ರಸ್ತಾವತ್ಪ್ರವೃತ್ತಕೇಶಾಖಾಯಾಂ- ಯಜ್ಞೋಪವೀತೇನೋಪವ್ಯಯಾಮಿ
ದೀರ್ಘಾಯುತ್ವಾಯ ಸುಪ್ರಜಾಸ್ತಾಯ ಸುಬೀರ್ಯಾಯ ಸರ್ವೇಷಾಂ
ವೇದಾನಾಮಾಧಿಪತ್ಯಾಯ ಯಶಸೇ ಬ್ರಹ್ಮವರ್ಚಸಾಯ . ಸರ್ವತ್ರ-

ಯಜ್ಞೋಪವೀತಂ ಪರಮಂ ಪವಿತ್ರಂ ಪ್ರಜಾಪತೇರ್ಯತ್ನಹಜಂ ಪುರಸ್ತಾತ್ .

ಆಯುಷ್ಯಮಗ್ಯಂ ಪ್ರತಿಮುಂಚ ಶುಭ್ರಂ ಯಜ್ಞೋಪವೀತಂ ಬಲಮಸ್ತು ತೇಜಃ ..

ಯದ್ವಾ- ಯಜ್ಞೋಪವೀತಮಸಿ ಯಜ್ಞಸ್ಯ ತ್ವಾ ಯಜ್ಞೋಪವೀತೇನೋಪನಹ್ಯಾಮಿ .
ತ್ಯಾಗಮಂತ್ರಃ-

ಬ್ರಹ್ಮಾವಿಷ್ಟುಮಹೇಶಾದ್ಯಾಸ್ತನೂತಾಂ ದೇವತಾಃ ಸ್ಮೃತಾಃ .

ತ್ಯಕ್ಷಾಮಿ ಪುಣ್ಯಕಾಲೇಽಸ್ಮಿನ್ ಭವತಾಂ ತೃಪ್ತಿಹೇತವೇ ..

ಅಪಿ ಚ -

ಏತಾವದ್ಧಿನಪರ್ಯಂತಂ ಬ್ರಹ್ಮತ್ವಂ ಧಾರಿತಂ ಮಯಾ .

ಜೀರ್ಣತ್ವತ್ಪರಿತ್ಯಾಗಃ ಗಚ್ಛ ಸೂತ್ರಂ ಯಥಾಸುಖಂ ..

ಜೀರ್ಣಯಜ್ಞೋಪವೀತಂ ಶಿರೋಮಾರ್ಗೇಣ ನಿಸಾರ್ಯ ಜಲೇ ನಿಕ್ಷಿಪೇತ್ .

ಕತಿ ಸಂಖ್ಯಕಂ ಯಜ್ಞಸೂತ್ರಂ ಧಾರಣೀಯಮಿತಿ ಚೇಚ್ಚತುರ್ಧಪರಿಮಿತಮುಚ್ಯತೇ,

ಅಧಿಕಾರಿ-ಪ್ರತಿನಿಧಿರೂಪೇಣ . ತಥಾ ಹಿ-

ಯಜ್ಞೋಪವೀತೇ ದ್ವೇ ಧಾರ್ಯೇ ಶ್ರೋತೇ ಸ್ಮಾರ್ತೇ ಚ ಕರ್ಮಣಿ .

ತೃತೀಯಮುತ್ತರೀಯಾರ್ಥಂ ವಸ್ತ್ರಾಭಾವೇ ಚತುರ್ಧಕಂ ..

ಅಧಿಕಾರೀ ಭೇದೇನ ಚಾತ್ರ ದೇವಲಃ-

ಉಪವೀತಂ ವಟೋರೇಕಂ ದ್ವೇ ತಥೇತರಯೋಃ ಸ್ಮೃತೇ .

ಏಕಮೇವ ಯತೀನಾಂ ಸ್ಯಾದಿತಿ ಶಾಸ್ತ್ರವಿನಿಶ್ಚಯಃ ..

ವಿಷ್ಣೂತ್ರಸಮಯೇ ದಕ್ಷಿಣಕರ್ಣೇ ಸ್ಥಾಪನೀಯಂ . ಅನ್ಯಥಾ ಅಶುದ್ಧಿರ್ಜಾಯತೇ

ಸೂತ್ರಸ್ಯ . ದಕ್ಷಿಣಕರ್ಣೇ ಸರ್ವೇಷಾಂ ದೇವಾನಾಂ ತೀರ್ಥಾನಾಂ ಚ ಸಮಾವೇಶೋಽಸ್ಮಿ

. ಯಚ್ಚೋಕ್ತಂ-

ಆದಿತ್ಯಾ ವಸವೋ ರುದ್ರಾ ವಾಯುರಗ್ನಿಶ್ಚ ಧರ್ಮರಾಟ್ .

ವಿಪ್ರಸ್ಯ ದಕ್ಷಿಣೇ ಕರ್ಣೇ ನಿತ್ಯಂ ತಿಷ್ಠಂತಿ ದೇವತಾಃ ..

ಅಗ್ನಿರಾಪಶ್ಚ ವೇದಾಶ್ಚ ಸೋಮಃ ಸೂರ್ಯೋಽನಲಸ್ತಥಾ .

ಸರ್ವೇ ದೇವಾಸ್ತು ವಿಪ್ರಸ್ಯ ಕರ್ಣೇ ತಿಷ್ಠಂತಿ ದಕ್ಷಿಣೇ ..

ಪ್ರಭಾಸಾದೀನಿ ತೀರ್ಥಾನಿ ಗಂಗಾದ್ಯಾಃ ಸರಿತಸ್ತಥಾ .

ವಿಪ್ರಸ್ಯ ದಕ್ಷಿಣೇ ಕರ್ಣೇ ವಸಂತಿ ಮುನಿರಬ್ರವೀತ್ ..

ಗಂಗಾ ಚ ದಕ್ಷಿಣೇ ಶ್ರೋತ್ರೇ ನಾಸಿಕಾಯಾಂ ಹುತಾಶನಃ .

ಉಭಯೋಃ ಸ್ಪರ್ಶನೇನೈವ ತತ್ತ್ವಣಾದೇವ ಶುದ್ಧ್ಯತಿ ..

ಇತಿ .

ಅಸ್ಯ ನಿರ್ಮಾಣಪ್ರಣಾಲೀವಿಷಯೇಽಪಿ ಶಾಸ್ತ್ರಂ ನ ಮೌನಂ . ಅವಿತಥಂ ತತ್ತ್ವಂ

ಪ್ರಕಾಶಯತಿ . ಗ್ರಂಥಾಂತರೇಷು ಆಕ್ಷಿಪಿಸೂತ್ರಾವಲ್ಯಾದಿಷು-

ಶುಚೌ ದೇಶೇ ಶುಚಿಃ ಸೂತ್ರಂ ಸಂಹತಾಂಗುಲಿಮೂಲಕೇ .

ಆವೇಷ್ಟ್ಯ ಷಣ್ಣವತ್ಯಾಂ ಚ ತ್ರಿಗುಣೀಕೃತ್ಯ ಯತ್ನತಃ ..

ಅಂಗುಲ್ಯಗ್ರೇ ತು ವಿಪ್ರಾಣಾಂ ಕ್ಷತ್ರಿಯೋ ಮಧ್ಯಪರ್ವತಃ .

ಅಂಗುಲಿಮೂಲೇ ತು ವಿಶಾಂ ಕುರ್ಯಾತ್ಸೂತ್ರಸ್ಯ ವೇಷ್ಟನಂ ..
 ಷೋಡಶಾಶೀತಿ ವಿಪ್ರಾಣಾಂ ದ್ವಾದಶಾಶೀತಿ ಭೂಭುಜಾಂ .
 ಚತುರಶೀತಿ ವೈಶ್ಯಾನಾಮಶೀತಿಃ ಶೂದ್ರ ಉಚ್ಯತೇ ..
 ಅಲಿಂಗಕೈಸ್ತ್ರಿಭಿಃ ಸಮ್ಯಕ್ ಪ್ರಕ್ಷಾಲೋದ್ಧೃತಂ ಚ ಯತ್ .
 ಅಪ್ರದಕ್ಷಿಣಮಾವೃತ್ತಃ ಸಾವಿತ್ರ್ಯಾ ತ್ರಿಗುಣೀಕೃತಂ ..
 ಅಧಃ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣಾವೃತ್ತಂ ಸಮಂ ಸ್ಯಾನ್ನವಸೂತ್ರಕಂ . ತ್ರಿರಾವೇಷ್ಟ್ಯ ದೃಢಂ ಬದ್ಧ್ವಾ
 ಹರಿಬ್ರಹ್ಮೇಶ್ವರಾನ್ನಮನ್ . ತ್ರಿವೃದೂರ್ಧ್ವಂ ವೃತಂ ಕಾರ್ಯಂ ತಂತುತ್ರಯಮಧೋವೃತಂ
 . ತ್ರಿವೃತಂ ಚೋಪವೀತಂ ಸ್ಯಾತ್ತಸ್ಯೇಕೋ ಗ್ರಂಥಿರುಚ್ಯತೇ ..
 ವಾಮಾವರ್ತಂ ತ್ರಿಗುಣಂ ಕೃತ್ವಾ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣಾವರ್ತಂ ನವಗುಣಂ ವಿಧಾಯ . ತದೇವಂ
 ತ್ರಿಸರಂ ಕೃತ್ವಾ ಗ್ರಂಥಿಮೇಕಂ ವಿದಧ್ಯಾತ್ ..
 ಪೃಷ್ಠವಂಶೇ ಚ ನಾಭ್ಯಾಂ ಚ ವೃತಂ ಯದ್ವಿಂದತೇ ಕಟಿಂ .
 ತದ್ಧಾರ್ಯಮುಪವೀತಂ ಸ್ಯಾನ್ನಾತಿಲಂಬಂ ನೋ ಚೋಚ್ಛಿತಂ ..
 ವಾಮಸ್ಯಂಧೇ ಕೃತಂ ನಾಭಿಹೃತ್ಪೃಷ್ಠವಂಶಯೋರ್ಧ್ವತಂ .
 ಕಟಿಪರ್ಯಂತಮಾಪ್ನೋತಿ ತಾವತ್ಪರಿಮಾಣಂ ಭವೇತ್ ..
 ನವತಂತುಪರಿಮಿತೇ ಯಜ್ಞಸೂತ್ರೇ ನವ ತಂತುದೇವತಾಃ ಸಂತಿ . ತೇ ಚ-
 ಓಂಕಾರಃ ಪ್ರಥಮೇ ತಂತೌ ದ್ವಿತೀಯೇಗ್ನಿಸ್ತಥೈವ ಚ .
 ತೃತೀಯೇ ನಾಗದೈವತ್ಯಂ ಚತುರ್ಥೇ ಸೋಮದೇವತಾ ..
 ಪಂಚಮೇ ಪಿತೃದೈವತ್ಯಂ ಷಷ್ಠೇ ಚೈವ ಪ್ರಜಾಪತಿಃ .
 ಸಪ್ತಮೇ ಮಾರುತಶ್ಚೈವ ಅಷ್ಟಮೇ ಸೂರ್ಯ ಏವ ಚ ..
 ಸರ್ವೇ ದೇವಾಸ್ತು ನವಮ ಇತ್ಯೇತಾ ತಂತುದೇವತಾಃ ..
 ಇತಿ . ಉಪರ್ಯುಕ್ತಂ ವಿಧಿವಿಧಾನಾದಿಕಂ ಸಮಯಸಾಪೇಕ್ಷಂ ಸಂಪ್ರತಿ
 ಅಸಂಭವಂ ಮನ್ಯತೇ . ಯಥಾಸಾಧ್ಯಂ ಯಜ್ಞೋಪವೀತಂ ನಿರ್ಮಾಯ
 ಗಂಗಾಜಲೇನ ವಿಧೌತ್ಯ ಏಕಸ್ಮಿನ್ ಪಾತ್ರೇ ನಿಧಾಯ ಅಭಿಮಂತ್ರಯೇತ್
 ವೈದಿಕವಿಧಿನಾ . ಧಾರಣಾಂತೇ ಆಚಮನಂ . ಸೂರ್ಯಾರ್ಘ್ಯಾದಾನಂ . ಅಂತೇ
 ಅಷ್ಟೋತ್ತರಶತಸಂಖ್ಯಕೋ ಗಾಯತ್ರೀಮಂತ್ರೋ ಜಾಪ್ಯಃ .
 — ಲೇಖಕಃ - ನಂದಪ್ರದೀಪ್ತಕುಮಾರಃ

Written by Dr. Pradipta Kumar Nanda, Kendrapara, Orisa pknanda65 at gmail.com

——
Please send corrections to sanskrit@cheerful.com

